

Καπνιά

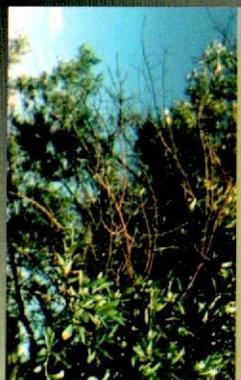

(Διάφοροι σαπρόφυτοι μύκητες όπως *Carnodium elaeophilum*, *Alternaria* spp., *Aureobasidium pullulans*, *Cladosporium herbarum*, *Epicoccum purpurescens*, κλπ.)

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ: Παρουσιάζεται αιθάλη καστανόμαυρου χρώματος στα φύλλα και τα πράσινα μέρη. Αναπτύσσεται πάνω σε μελιτώδες υπόστρωμα που προέρχεται είτε από το δένδρο είτε από προσβολή κοκκοειδών.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ: Καλλιεργητικές φροντίδες (ενδεδειγμένα κλαδεύματα, αποφυγή υπερβολικής αζωτούχας λίπανσης). Ψεκασμός με χαλκούχα ή maneb ή σε συνδυασμό με εντομοκτόνα κατά των κοκκοειδών.

Φώμα

(Μύκητας *Phoma incompta*)

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ: Εμφανίζονται ξηρά και ημίξηρα κλαδιά διάσπαρτα σε όλη την κόμη με κεραμόχρωμες ζώνες στην επιφάνεια τους. Ο φλοιός και το ξύλο μέχρι τον κεντρικό κύλινδρο μεταχρωματίζονται.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ: Καλλιεργητικές φροντίδες (αφαίρεση και καταστροφή των ξηρών κλαδιών, χρησιμοποίηση ανθεκτικών ποικιλιών). Ψεκασμοί με χαλκούχα μόνα τους ή σε συνδυασμό με κατάλληλα μυκητοκτόνα.

Ωίδιο

(Μύκητας *Leveillula taurica*)

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ: Εμφανίζονται το καλοκαίρι ως αργά το φθινόπωρο στα φύλλα της βάσης του βλαστού. Στην πάνω επιφάνεια των νέων φύλλων παρατηρούνται ακανόνιστες κηλίδες ανοικτού πράσινου χρωματισμού που προσοδευτικά ξηραίνονται. Στην κάτω επιφάνεια εμφανίζεται λευκή εξάνθιση. Παρατηρείται έντονη φυλλόπτωση.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ: Συνιστώνται ψεκασμοί όταν εμφανιστούν τα πρώτα συμπτώματα με εναλλάξ εφαρμογή θείου και κατάλληλων ωιδιοκτόνων από νωρίς το καλοκαίρι έως αργά το φθινόπωρο.

Ξεροβούλα

(Μύκητας *Camarosporium dalmatica*)

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ: Είναι ασθένεια των αδροκάρπων κυρίως ποικιλιών. Εκδηλώνεται με την μορφή ξηρών, ελαφρά βυθισμένων, κάστανων κηλίδων στον καρπό.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ: Ελέγχεται με τη σωστή αντιμετώπιση του δάκου.

Γλοιοσπόριο

(Μύκητας *Gloeosporium olivarum*)

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ: Στους καρπούς αρχικά προκαλεί βαθουλωτή κηλίδα καστανού ή υπόμαυρου χρώματος. Στη συνέχεια η προσβολή επεκτείνεται σε όλο τον καρπό, που σταδιακά ξηραίνεται και μουμερποιείται. Στα φύλλα μπορεί να παρατηρηθούν υποκίτρινες κηλίδες.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ: Εφαρμογή καλλιεργητικών φροντίδων για περιορισμό της υγρασίας. Δύο ψεκασμοί με χαλκούχα (κυρίως βορδιγάλαιο πολτό 1%) ή με dodine, mancozeb, maneb, τον Οκτώβριο-Νοέμβριο.

Γενικές Πληροφορίες

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΥΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

Μπαρμποπούλου Ελένη

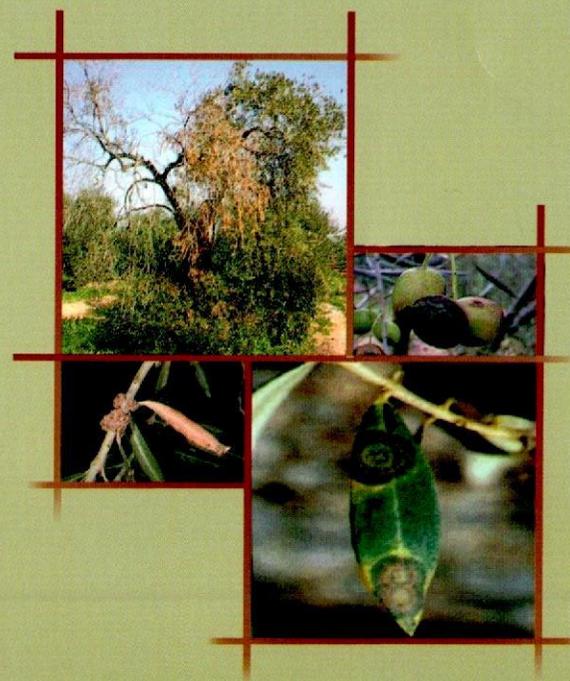
Τηλ: 28210 83417

Fax: 28210 93963

E-mail: ebarboroulou@nagref-cha.gr

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΛΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΤΡΟΠΙΚΩΝ
ΦΥΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

Κυριότερες ασθένειες της ελιάς

ΕΟΛΙΑΕ

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Σηψιρριζίες

(Μύκητες *Armillaria mellea* και *Rosellinia necatrix*)

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ: Τα κυριότερα συμπτώματα είναι η προοδευτική ξήρανση των ελαιοδένδρων η οποία ξεκινά με χλώρωση των φύλλων, ξήρανση των ακραίων κλάδων και καχεκτική ανάπτυξη. Στο λαιμό και στις ρίζες παρατηρούνται μυκηλιακές πλάκες λευκού χρώματος μεταξύ φλοιού και ξύλου.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ: Καλλιεργητικά μέτρα πριν την εγκατάσταση νέων ελαιώνων (απομάκρυνση φυτικών υπολειμμάτων, αμειψισπορά με σιτηρά 1-2 χρόνια, καλή αποστράγγιση εδάφους). Χρησιμοποίηση υγιούς πολλαπλασιαστικού υλικού. Καλλιεργητικές τεχνικές (καταστροφή ξερών δένδρων, ισορροπημένη άρδευση και λίπανση, ασβέστωση εδάφους, άνοιγμα τάφρου γύρω από τα δένδρα με προσβολή). Ηλιοθέρμανση εδάφους. Χρησιμοποίηση ανταγωνιστών μικροοργανισμών.

Σήψη λαιμού

(Μύκητες *Phytophthora megasperma*, *Phytophthora* spp. *Pythium* spp. και *Fusarium* spp.)

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ: Παρατηρείται σε ανεμόπληκτες περιοχές με υψηλές βροχοπτώσεις και χαλικώδες έδαφος, όταν η φύτευση γίνεται σε μεγαλύτερο από το αρχικό στο σακίδιο βάθος. Η περιοχή του λαιμού πληγώνεται και προοδευτικά ο φλοιός σαπίζει και αποφλοιώνεται. Εκδηλώνεται προοδευτική ξήρανση στις κορυφές, με ημιπληγία ή αποπληξία ανάλογα το μέγεθος της ζημιάς στο λαιμό.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ: Προληπτικά καλλιεργητικά μέτρα (υγιές πολλαπλασιαστικό υλικό, αποφυγή φύτευσης σε μεγάλο βάθος, καταστροφή ζιζανίων και αποφυγή άρδευσης κοντά στο λαιμό). Ηλιοθέρμανση εδάφους. Επάλειψη κορμού και απογυμνωμένου λαιμού με βορδιγάλεια πάστα 5-10%. Χρησιμοποίηση ανταγωνιστών μικροοργανισμών.

Βερτισιλλίωση

(Μύκητες *Verticillium dahliae* και *Verticillium albo-atrum*)

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ: Προκαλεί ξήρανση κλαδιών και συμπτώματα ημιπληγίας και αποπληξίας. Τα φύλλα στρίβουν κατά μήκος και προς τα κάτω σχηματίζοντας ένα σωλήνα, στη συνέχεια ξηραίνονται, παίρνοντας ένα κίτρινο σκούρο χρώμα και μπορεί να παραμείνουν για πολλούς μήνες στο δέντρο. Η επιδερμίδα των άρρωστων κλαδιών παίρνει ένα σκούρο βυσσινί χρώμα και παρατηρείται μεταχρωματισμός στα αγγεία του ξύλου.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ: Προληπτικά μέτρα (υγιές πολλαπλασιαστικό υλικό, χρησιμοποίηση ανθεκτικών ποικιλιών, νερό άρδευσης απαλλαγμένο από το παθογόνο, καταστροφή των ζιζανίων ξενιστών, αποφυγή φύτευσης σε αγρό με προηγούμενη καλλιέργεια ευπαθών φυτών (κολοκυνθοειδή, σολανώδη), αποφυγή συγκαλλιέργειας ή γειτνίασης με ευπαθή στο μύκητα κηπευτικά). Καλλιεργητικές τεχνικές (καταστροφή ξερών δένδρων, αποφυγή βαθών οργωμάτων και υπερβολικής αζωτούχας λίπανσης, μείωση αρδεύσεων, ασβέστωση εδάφους, προσθήκη καλιούχων λιπασμάτων και πριονιδιού). Ηλιοθέρμανση εδάφους. Χρησιμοποίηση ανταγωνιστών μικροοργανισμών.

Τζελατίνα

(Μύκητας *Clitocybe olearia*)

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ: Προκαλεί συμπτώματα ανάλογα των σηψιρριζιών όπως καχεξία, μειωμένη βλάστηση και προοδευτική ξήρανση των κλάδων. Στην πλευρά προσβολής, ο φλοιός παχύνεται, γίνεται υδαρής με χαρακτηριστικές ρωγμές που αρχίζουν από τους κλάδους και μπορεί να φτάσουν μέχρι τις ρίζες. Στη ρίζα και στο λαιμό τα τμήματα αυτά νεκρώνονται και εμποτίζονται με κόμμα που με την απορρόφηση νερού θυμίζει ζελατίνη.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ: Προληπτικά μέτρα (υγιές πολλαπλασιαστικό υλικό, ανθεκτικές ποικιλίες). Αποκάλυψη του σημείου προσβολής στον ήλιο. Απόξεση προσβλημένου τμήματος και επάλειψη με βορδιγάλεια πάστα 10%.

Κυκλοκόνιο

(Μύκητας *Spilocaea oleagina*)

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ: Η ασθένεια εκδηλώνεται στην πάνω επιφάνεια των φύλλων με σταχτοκαστανές κηλίδες οι οποίες περιβάλλονται από κίτρινο ομόκεντρο στεφάνι ομοιάζοντας με το μάτι παγωνιού. Παρουσιάζεται έντονη φυλλόπτωση που καταλήγει στην πλήρη ακαρπία των ελαιοδέντρων.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ: Προληπτικά καλλιεργητικά μέτρα (αποφυγή ευαίσθητων ποικιλιών σε ενδημικές για το παθογόνο περιοχές, κλάδεμα για σωστό αερισμό της κόμης). Δύο ψεκασμοί (φθινόπωρο λίγο πριν τις πρώτες βροχές και άνοιξη όταν οι βλαστοί έχουν 2-5 cm μήκος) με χαλκούχα σκευάσματα (κυρίως βορδιγάλαιο πολύ 1%) μόνο τους ή σε συνδυασμό με dodine, mancozeb, maneb, ziram.

Φυματίωση

(Βακτήριο *Pseudomonas syringae* pv. *savastanoi*)

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ: Δημιουργεί καρκινώματα που εμφανίζονται στα κλαδιά, στον κορμό και σπανιότερα στα φύλλα. Το βακτήριο εισέρχεται από πληγές που δημιουργούνται από ραβδισμό, κλάδεμα, χαλαζόπτωση ή παγετό.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ: Καλλιεργητικά μέτρα (χρησιμοποίηση υγιούς πολλαπλασιαστικού υλικού, απολύμανση εργαλείων κλαδέματος, χρησιμοποίηση εμβολίων απαλλαγμένων από το παθογόνο, αφαίρεση και καταστροφή των καρκινωμάτων την ξερή και θερμή περίοδο, επιλογή ανθεκτικών ποικιλιών, αποφυγή δημιουργίας πληγών τη δροσερή και υγρή περίοδο). Ψεκασμοί μετά το κλάδεμα ή χαλαζόπτωση ή παγετό με χαλκούχα σκευάσματα (κυρίως βορδιγάλαιο ή άλλα χαλκούχα σκευάσματα).